Euroopan parlamentti
2019-2024

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2023/2139(DEC)

23.1.2024

LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022, pääluokka III – Euroopan syyttäjänvirasto
(2023/2139(DEC))

Valmistelija: Tomáš Zdechovský

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen ilmoituksen mukaan Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) varainhoitovuodelta 2022 annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja sääntöjenmukaiset ja että sen taloudellisesta asemasta 31. joulukuuta 2022 on annettu oikeat ja riittävät tiedot;

2. on tyytyväinen, että useimpien tilintarkastustuomioistuimen viime vuonna tekemien huomautusten käsittely on päättynyt ja että EPPO onnistui vähentämään myöhässä suoritettujen maksujen osuutta 21 prosentista vuonna 2021 viiteen prosenttiin vuonna 2022;

3. panee merkille EPPOn työmäärän merkittävän kasvun; pitää myönteisenä, että EPPO vastaanotti 3 318 ilmoitusta, joista 58 prosenttia oli yksityisten tahojen lähettämiä, mikä osoittaa myös, että EPPO on laajalti tunnettu oikeusviranomainen; on tyytyväinen, että vuonna 2022 EPPO käynnisti 865 tutkintaa, myös covid-19-rokotteiden hankkimisesta, ja toteaa, että niihin liittyvien vahinkojen arvioitiin olevan 9,9 miljardia euroa; toteaa, että EPPOn käsiteltäväksi tulevien tapausten määrää oli aliarvioitu merkittävästi;

4. panee tyytyväisenä merkille, että EPPOlle myönnettiin lisää henkilöresursseja pitkälle erikoistuneisiin ja korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin sekä vuonna 2022 ensimmäisen kerran myös kansallisia asiantuntijoita; panee merkille, että henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön rekrytoimiseksi käynnistettiin ja saatettiin päätökseen 34 valintamenettelyä ja kansallisten asiantuntijoiden rekrytoimiseksi kolme valintamenettelyä; panee tyytyväisenä merkille, että henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön ja kansallisten asiantuntijoiden kokonaismäärä nousi 221:een, mikä tarkoittaa, että henkilöstötaulukon täyttöaste oli 89 prosenttia;

5. on huolestunut EPPOn toimintaympäristöstä, jossa esiintyy sekä fyysiseen että tietoturvallisuuteen liittyviä suuria riskejä, ja resurssien tämänhetkisestä tasosta; painottaa, että henkilö- ja taloudelliset resurssit on mukautettava kasvavaan työmäärään ja että niiden on tärkeää näkyä vastaavasti tulevassa talousarviosuunnittelussa, tarvittaessa myös EPPOn määrärahojen lisäämisenä;

6. palauttaa mieliin, että EPPO on riippumaton Euroopan unionin elin, jonka perustaminen pohjautuu rikosasioissa tehtävän tiiviimmän yhteistyön konseptiin ja jonka vastuulla on tutkia rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, ja asettaa niiden tekijät syytteeseen ja tuomittaviksi; toteaa, että vain 22 jäsenvaltiota osallistuu EPPOon, kun taas Unkari, Puola ja Ruotsi eivät ole liittyneet siihen; kehottaa komissiota käymään aktiivista vuoropuhelua ulkopuolelle jättäytyneiden jäsenvaltioiden kanssa EPPOn toiminnan tehokkaan toteuttamisen helpottamiseksi;

7. painottaa tehokasta yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa; pitää myönteisenä, että kolmansien maiden, erityisesti Ukrainan, Albanian, Moldovan, Montenegron, Georgian ja Pohjois-Makedonian, viranomaisten kanssa on tehty useita

työjärjestelyjä; muistuttaa, että yhteistyö EPPOon osallistumattomien valtioiden viranomaisten kanssa on tärkeää; on tietoinen oikeusjärjestelmien välisistä eroista sekä käytännön yhteistyöjärjestelyistä käytyjen neuvottelujen vaikeuksista, jotka ovat Irlannissa johtaneet siihen, että EPPOn oikeudellista yhteistyötä koskevien pyyntöjen täytäntöönpanosta on kieltäydytty useita vuosia peräkkäin, kuten todetaan Euroopan pääsyyttäjän komissiolle osoittamassa kirjeessä; pitää Irlannin viranomaisten sitoutumista myönteisenä ja kehottaa Irlantia tarkastelemaan uudelleen käytännön yhteistyöjärjestelyjään EPPOn kanssa;

8. on huolissaan siitä, että EPPOn työhön, erityisesti todisteiden hankkimiseen, on vaikuttanut Puolan kieltäytyminen yhteistyöstä vuosina 2021–2022, ja toteaa tällä olleen suora negatiivinen vaikutus EPPOn valmiuksiin suojella EU:n talousarviota rikostutkintojen ja syytetoimien avulla; on tyytyväinen siihen, että käytännön yhteistyöjärjestelyistä teknisellä tasolla käydyt neuvottelut on viety päätökseen, Puolan rikosprosessilakiin tehtyihin muutoksiin ja siihen, että Puola tunnusti EPPOn toimivaltaiseksi viranomaiseksi rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevien asianmukaisten unionin välineiden osalta, mukaan lukien eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä annettu direktiivi; arvostaa myös uuden hallituksen äskettäistä päätöstä käynnistää prosessi EPPOon liittymiseksi; kehottaa molempia osapuolia jatkamaan vuoropuhelua ja yhteistyötä, jotta voidaan helpottaa EPPOn tehtävien hoitamista;

9. toteaa, että valtuutettujen Euroopan syyttäjien nimittäminen on EPPOn ja jäsenvaltioiden yhteisellä vastuulla; korostaa, että nimittämismenettelyn on aina oltava neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939 17 artiklan ja kansallisen menettelyllisen autonomian periaatteen mukainen; kannustaa jäsenvaltioita edistämään EPPOn täyttä riippumattomuutta toteuttaessaan nimittämismenettelyä; toteaa, että vuoden 2022 lopussa EPPOn palveluksessa oli 114 valtuutettua Euroopan syyttäjää; pitää myönteisenä, että raportointikaudella nimitettiin 15 valtuutettua Euroopan syyttäjää, eikä EPPOn kollegio erottanut yhtään;

10. muistuttaa, että on erittäin tärkeää varmistaa valtuutettujen Euroopan syyttäjien täysi riippumattomuus, sillä he toteuttavat toimenpiteitä suoraan omissa jäsenvaltioissaan ja ovat näin alttiita ulkoiselle painostukselle; panee merkille, että EPPOn ulkoinen riippumattomuus on kytköksissä myös siihen, osoitetaanko sen toimeksiannon täyttämiseen riittävästi taloudellisia resursseja ja onko sillä varainhoitoon tarvittava budjettiautonomia; korostaa, että EPPOn asianmukainen rahoitus on sekä EU:n että kunkin osallistuvan jäsenvaltion vastuulla;

11. panee tyytyväisenä merkille jatkuvan yhteistyön EPPOon osallistuvien ja osallistumattomien jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden viranomaisten, unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen, erityisesti Eurojustin, Europolin ja OLAFin kanssa; on tyytyväinen, että EPPO on osallistunut neuvotteluihin käytännön yhteistyöjärjestelyistä Euroopan parlamentin ja toimeenpanovirastojen sekä Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa.

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	23.1.2024
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 43 –: 10 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Abir Al-Sahlani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	José Gusmão, Beata Kempa, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Leopoldo López Gil, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

43	**+**
PPE	Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róża Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

10	**-**
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík
PPE	Maria Walsh

0	**0**

Symbolien selitys:
+:puolesta
-:vastaan
0:tyhjää